

Appendix A, bijlage 2

Definitielijst Termen Wettelijke gebruiksvoorschriften (versie 2.0, Ctgb juni 2015)

DEFINITIELIJST TERMEN WETTELIJKE GEBRUIKSVOORSCHRIFTEN
CATEGORIE: GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN

TERM	DEFINITIE
anaarden	1. Een extra laag grond bij de plantvoet (eventueel het entvlak) aanbrengen, bijvoorbeeld om vorstschade te voorkomen, om plantendelen tegen zonlicht te beschermen of onkruid onder te werken; 2. Het machinaal opbrengen van grond op o.a. aardappel- of aspergerug.
aangietbehandeling (aangieten)	Het toedienen van een gewasbeschermingsmiddel aan de voet van een (kiem)plant door middel van aangieten.
aanslaan	Het hervatten van de groei door vormen van nieuwe wortels na stekken of verplanten van gewassen.
aanstrijken	Het toedienen van een gewasbeschermingsmiddel op planten met behulp onkruidstrijkers (doeken, banden, touw etc. verzadigd met een gewasbeschermingsmiddel)
aantasten	Het zich vestigen en uitbreiden van een parasiet (belager) of fytofaag organisme in of op een waardplant.
aanvullende bestrijding	Een bestrijding in aanvulling op een eerder uitgevoerde bestrijding omdat het te bestrijden organisme zich meer ontwikkelde dan voorzien (zie ook bestrijding).
aardappelopslag	Aardappelplanten die in een cultuurgewas volgend op de teelt van aardappelen opkomen en groeien en waarbij de aardappelplanten vanwege concurrentie met het gewas als onkruid gezien worden en/of uit fytosanitair oogpunt ongewenst zijn.
aardappelrug	Machinaal aangebrachte verhoging in het veld, langgerekt, waarin de aardappelen zijn gepoot en de nieuwe knollen zich vormen. De afstand tussen de ruggen bedraagt meestal 75-90 cm. De hoogte van de rug kan variëren tussen ongeveer 40 en 60 cm.
acaricide	Mijtdodende stof, (chemisch) mijtengewasbeschermingsmiddel.
actieve stof	Zie werkzame stof.
aërosol	Een dispersie van zeer kleine druppeltjes of deeltjes in een gas, bijv. lucht.
afbroeien	Bol- en knolbloemen (inclusief wortelstokken zoals Iris en Dahlia) (vroegtijdig) in de kas of in ruimtes in bloei trekken.
afdruiptadium	Het moment bij bespuiting van een gewas waarbij het gebladerte zover bevochtigd is dat de druppels er nog net niet aflopen.
afgiftetijd	Tijd die een vector (insect, mijt, aaltje) nodig heeft om een virus aan een plant af te geven zodat infectie volgt
afharden knol	Het proces van kurkvorming in de schil van een knol waardoor deze minder gevoelig wordt voor (mechanische) beschadigingen. Hierdoor zijn de knollen ook minder gevoelig voor bewaarziekten en verliezen ze minder vocht tijdens de bewaring.
afharden plant	Het (langzaam) onder aangepaste condities laten gewennen van planten aan gewijzigde klimaat omstandigheden (b.v. planten die zijn gekweekt in bedekte teelt laten wennen aan buitencondities).
afrijpingsziekten	Zie blad- en aarziekten.
afstervend gewas	Dit stadium is bereikt als het gewas geel of bruin begint te verkleuren en de bladeren gaan verschrompelen of afvallen (na gewasstadium BBCH 90).
afweermiddel/ afweerstof /repellent	Gewasbeschermingsmiddel met uitsluitend een afwerende werking op dieren (bijv. insecten, vogels, wild).
afwisselen (van gewasbeschermingsmiddelen)	1. Het achtereenvolgens toepassen van verschillende gewasbeschermingsmiddelen (op basis van verschillende werkzame stoffen)/ maatregelen/methoden teneinde ziekten, plagen en onkruiden te voorkomen/dan wel te bestrijden 2. Het afwisselen van gewasbeschermingsmiddelen uit een andere chemische groep teneinde resistentie te voorkomen dan wel de kans op optreden van resistentie te beperken.
afzetten	Het net boven de grond terugsnoeien van houtige gewassen (bomen, struiken, bosplantsoen)

TERM	DEFINITIE
akkerranden (akkerrandstrook)	Niet beteelde strook van een akker tussen het voor een teelt bestemde gedeelte en de insteek van een watergang of de niet beteelde strook grond tussen het voor teelt bestemde gedeelte van een akker en het aangrenzende pad, aangrenzende akker of de aangrenzende berm.
algicide	Wierdodende (algdodende) stof.
anti spruitmiddel	Gewasbeschermingsmiddelen gebruikt om het ongewenst uitlopen van een geogst product tijdens de bewaring tegen te gaan. (Meestal gebruikt bij aardappelen en uien).
antibioticum	Door een micro-organisme (bacterie of schimmel) afgescheiden stof die (reeds) in lage concentraties groeiremmend werkt op bepaalde andere micro-organismen. Toelichting: De naam wordt aangehouden ook als de betrokken stof synthetisch kan worden bereid.
antischuim	Stof die, of mengsel van stoffen dat aan een chemisch gewasbeschermingsmiddel is of wordt toegevoegd om schuimvorming tegen te gaan.
arbeidsgang	Een handeling of serie van handelingen, uitgevoerd in één landbouwkundige activiteit (bijv. het tegelijkertijd poten en aanaarden van aardappelen).
aromatisch kruid- en wortelgewassen	Kruiden die gebruikt kunnen worden om aan o.a. voedingsmiddelen geur en smaak te geven.
aseptische afvulmachines	Machines die voorkomen dat gesteriliseerde producten tijdens het verpakken besmet raken.
babyleaves	Alle groentegewassen die geogst worden voor BBCH 19 (voor de meeste gewassen betreft dit het 8 bladstadium)
bactericide	Bacteriedodende stof.
bacteriofaag	Virus van een bacterie.
basisontsmetting	Een behandeling die standaard bij een gewas wordt uitgevoerd om pathogenen die algemeen voorkomen te bestrijden. Afhankelijk van de aard van de besmetting kan het nodig zijn aanvullend specifieke gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken.
basiszaad	De eerste kleinschalige vermeerdering van een ras, om met dit zaad de grootschalige commerciële of handelszaadproductie op te zetten (= teelt van het zaad bestemd voor de uiteindelijke verkoop aan plantenkwekers, akkerbouwers, groenten- en bloementelers).
BBCH	Beschrijving van fenologische ontwikkelingsstadia per gewas.
beddenteelt / ruggenteelt	Het telen van gewassen op kunstmatig aangebrachte verhogingen met een bepaalde breedte. De bedden zijn gescheiden door paden (onbeteelde stroken) of sporen.
bedekte grondgebonden teelt	Teelten die onder glas of plastic worden uitgevoerd in de grond, waarbij geen continu open contact met de atmosfeer is.
bedekte teelt	Teelten die onder glas of plastic worden uitgevoerd, waarbij geen continu open contact met de atmosfeer is. Hieronder vallen ook teelten in bedekte ruimten niet zijnde kassen of tunnels.
begassen (fumigeren)	Het behandelen van ruimten, planten, fust, delen van planten of voorraden met een gewasbeschermingsmiddel in gasvorm (fumigans).
berm	(Meestal groene) strook grenzend aan het rijgedeelte van een pad, een weg, of spoorweg, zonder landbouwkundige bestemming. (zie ook grasberm)
beroepsmatig gebruik	zie professioneel gebruik
beschermkap/afschermkap	Kap over de spuitdop ter voorkoming van drift
beschermstof / safener	Stof die toegevoegd kan worden aan een gewasbeschermingsmiddel om fytotoxische effecten van meestal een herbicide behandeling te verminderen of te voorkomen.
beslissings ondersteunend systeem (BOS)	Een op een rekenmodel gebaseerd waarschuwingssysteem dat kan voorspellen wanneer een infectie van een schadelijk pathogeen plaats kan/zal vinden en als zodanig kan helpen bij de beslissing of een behandeling met een gewasbeschermingsmiddelen uitgevoerd moet worden (model is vaak mede gebaseerd op actuele metingen van weersgegevens).
bespuiting	Het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen, meestal in verdunde vorm, gebruikmakend van spuitapparatuur.

TERM	DEFINITIE
bestrijden (bestrijding)	Maatregelen om een populatie van een schadelijk organisme of een complex van schadelijke organismen te voorkomen, te verminderen of uit te roeien.
bestrijdingsmiddel	Oude term voor gewasbeschermingsmiddel en biocide. Zie onder gewasbeschermingsmiddel
bestrijdingssysteem/ bestrijdingsschema	Een systeem waarin verschillende bestrijdingsmaatregelen en/of verschillende gewasbeschermingsmiddelen op een op elkaar afgestemde wijze worden gecombineerd.
beurtjaar	Jaar waarbij in fruitbomen weinig vruchten aanwezig zijn en een lage fysieke opbrengst wordt verkregen ten opzichte van het vorige jaar onder vergelijkbare omstandigheden.
bewaarcyclus	De tijdsperiode van opslag van het product vanaf het inschuren tot het afleveren. Een bewaarcyclus beslaat maximaal 12 maanden.
bij-aantrekkelijke gewassen	Gewassen die worden bevolgen door honingbijen voor het verzamelen van nectar en/of pollen.
bijgoed bloembollen	Alle bloembol- en bloemknolgewassen (inclusief wortelstokken) met uitzondering van amaryllis, dahlia, gladiool, hyacint, lelie, narcis, tulp, iris, krokus.
bioaccumulatie	Het zich ophopen van een stof in de voedselketen
bioconcentratie	Het zich ophopen van een stof in een organisme
biocide	Alle stoffen of mengsels die uit één of meer werkzame stoffen bestaan dan wel die stoffen bevatten of genereren. Ze zijn bestemd om schadelijke of ongewenste organismen te vernietigen, af te weren, onschadelijk te maken of de effecten ervan te voorkomen. (bron website Ctgb)
biologisch gewasbeschermingsmiddel/ (Gewasbeschermingsmiddel van natuurlijke oorsprong (GNO))	Gewasbeschermingsmiddel waarvan het werkzame bestanddeel van natuurlijke oorsprong zoals van planten, dieren, micro-organismen of bepaalde mineralen is.
blad- en aarziekten	Het optreden van schimmelaantastingen bij granen vanaf stadium BBCH35 die blad en/of aar/pluim kunnen aantasten.
bladherbicide	Herbicide dat werkt via het blad van het te bestrijden onkruid.
bladverkleuring = gewasreactie	Het anders dan normaal verkleuren van de bladeren door niet natuurlijke oorzaak, mogelijk door toediening van een gewasbeschermingsmiddel.
bloemdunning / vruchtdunning	Het verminderen van het aantal bestuifbare bloemen en daarmee vruchten teneinde een beurtjaar te voorkomen of om een goede maatsortering te verkrijgen.
blokbespuiting	Opeenvolgende reeks van behandelingen met eenzelfde gewasbeschermingsmiddel, voorafgaand aan en/of na behandeling(en) met andere gewasbeschermingsmiddelen. Een blok omvat meestal 2 tot 4 behandelingen. De toepassing in een blok vindt meestal plaats in het kader van resistentiemanagement. In dat geval moet tussen de blokken afgewisseld worden met (blokken van) gewasbeschermingsmiddelen met een ander werkingsmechanisme.
bodem	Het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare en gasvormige bestanddelen en organismen (Wet Bodembescherming).
bodemfumigans	Fumigans (gewasbeschermingsmiddel met hoge dampdruk dat als vaste stof, vloeistof, damp of gas wordt toegediend, zich in de gasfase verspreidt en daarin zijn werking uitoefent) ter behandeling van (de bovenlaag van) de bodem.
bodemherbicide	Herbicide dat werkzaam is na opname door ondergrondse plantdelen van het te bestrijden onkruid.
bouwvoor	De geregeld bewerkte bovenlaag van de bodem. Door deze bewerking heeft deze laag gewoonlijk andere eigenschappen dan de ondergrond (hogere organische stofgehalten, lagere dichtheid, meer/ander bodemleven, enz.). De dikte van de bouwvoor is meestal 20-30 cm.
bouwvoorbehandeling	(bij grondontsmetting) behandeling van de bouwvoor (teeltlaag) tot ongeveer 20 cm diepte.

TERM	DEFINITIE
braakliggend	Landbouwgrond die tijdelijk (deel van) groeiseizoen) uit productie is genomen (niet in gebruik voor de verbouw van een te oogsten cultuurgewas).
buitenste bomenrij	De bomenrij die grenst aan de rand van een perceel, term veelal gebruikt in de fruitteelt of boomkwekerij.
chemisch gewasbeschermingsmiddel	Fabrieksmatige formulering, waarin een voor schadelijke organismen dodende, remmende of afwerende stof is verwerkt, dienende ter bestrijding van dat organisme.
chemische groep	Groep van een bepaald gewasbeschermingsmiddel met een vergelijkbare chemische samenstelling. Meestal is het werkingsmechanisme van deze gewasbeschermingsmiddelen hierdoor gelijk.
chlorose	Het (deels) niet aanwezig zijn van de normale groene kleur van plantendelen als gevolg van verstoring van de vorming van bladgroen (chlorofyl), door natuurlijke oorzaak, chemische of beide.
coaten	Het aanbrengen van een goed hechtende dunne laag rond het zaad of na/bij pilleren, ter bevordering van een vlotte weggroei van het gewas. Vaak bevat deze laag een insecticide, fungicide of meststof.
co-formulant	Elke stof, anders dan de actieve stof, beschermstof, of synergist, welke wordt gebruikt of bedoeld is te worden gebruikt, in een gewasbeschermingsmiddel of hulpstof, zoals bijvoorbeeld oplosmiddelen of emulgatoren.
combinatieproduct	Middel dat gebaseerd is op meer dan één werkzame stof (geen tankmengsel).
contactfungicide	Fungicide dat niet wordt opgenomen in de plant, maar aan de buitenkant van de plant werkzaam is, door direct contact met de schimmelsporen.
contactherbicide	Zie bladherbicide.
contactinsecticide	Een insecticide dat insecten doodt door direct contact.
contactwerking	Het gewasbeschermingsmiddel moet de plaag of aantasting zélf raken om effectief te zijn.
container- of potteelt	Teelt van gewassen in eventueel verplaatsbare containers, potten, zakken, bakken, emmers, enz.
controlled-release	Formulering waarmee de werkzame stof gereguleerd (bijv. langzamer of sneller) afgegeven wordt.
cultuurgewas	zie gewas
curatief	Genezende werking op ziekten/plagen, nadat infectie of aantasting heeft plaatsgevonden. De symptomen kunnen al dan niet al zichtbaar zijn.
defoliant	Zie loofdoodmiddel (ontbladeringsmiddel); niet gewenste term
dekaarde	Aarde dat ter bedekking wordt aangebracht (bijv. de laag aarde over geënte champignoncompost).
dekvrucht	Een bestaand (hoofd)gewas waarin een ander (volg)gewas (ondervrucht) wordt gezaaid. Dit gebeurt om na de oogst van het hoofdgewas snel een grondbedekking te hebben van het volggewas en het volggewas tijdens de beginontwikkeling te beschermen tegen ongunstige invloeden zoals droogte, zonneschijn en onkruid. Graszaad, rode klaver en karwij zijn voorbeelden van gewassen die onder dekvrucht kunnen worden gezaaid.
desiccant	Zie loofdoodmiddel (verdorringsmiddel)
desinfectans	Middelen (biociden) met ontsmettende werking. Deze groep van biociden omvatten 5 productiegroepen: 1. biociden voor menselijke hygiëne 2. desinfecterende middelen voor privé-gebruik, voor openbare gezondheidszorg en andere (desinfectie) biociden 3. biociden voor veterinaire hygiënedoeleinden 4. ontsmettingsmiddelen voor gebruik in voeding en diervoeders 5. ontsmettingsmiddelen voor drinkwater
desinfecteren	Ontsmetten, zuiveren: het wegnemen of onschadelijk maken van ziekteverwekkers met als doel infectie te verhinderen of uitbreiding ervan te voorkomen.

TERM	DEFINITIE
detergent	Oppervlaktespanning verlagende stof, uitvloeier.
dieven	Het wegnemen van ongewenste uitlopers of zij scheuten (zgn. 'dieven') omdat ze voedsel en water onttrekken aan belangrijke delen van de plant (bijvoorbeeld bij tomaat). In de bloemisterij wordt dit pluizen genoemd.
dipbehandeling	Toepassing d.m.v. het dippen van stekmateriaal in een poeder of vloeistof met daaraan toegevoegd een gewasbeschermingsmiddel.
dispergeermiddel	Deel van de formulering dat zorgt voor een goede verdeling van kleine gesuspendeerde deeltjes (zorgt voor het tegengaan van samenklontering).
dispersie	Heterogeen stelsel waarbij een stof gelijkmatig is verdeeld in een andere stof: 1. suspensie: vaste stof in een vloeistof 2. emulsie: vloeistof in een andere vloeistof 3. rook: vaste stof in een gas
dompelbehandeling	Toepassing d.m.v. het dompelen van plant- of pootgoed in een vochtig bad (met daaraan toegevoegd een oplossing of verdunning van een gewasbeschermingsmiddel) met als doel het onschadelijk maken van ziekteverwekkers die aanwezig zijn in/op het plant- of pootgoed of het plant- of pootgoed te beschermen tegen een nog optredende aantasting of besmetting.
doodspuiten	1. Het doden van een gewas middels een gewasbespuiting. 2. De term doodspuiten wordt ook wel gebruikt bij onkruidbestrijding bijvoorbeeld in bestrating e.d.
doodspuitmiddel	Middel dat toegepast wordt voor het doodspuiten van een gewas aan het eind van een teelt of vanwege fytosanitaire overwegingen. Zie ook doodspuiten en loofdoodmiddel.
doorwas	1. Het tijdens het groeiseizoen kiemen van reeds gevormde (primaire) knollen waardoor nieuwe (secundaire) knollen zich vormen ten koste van de primair gevormde knollen. Bijvoorbeeld: het vormen van nieuwe (secundaire) aardappelknollen tijdens het groeiseizoen aan de in dat seizoen primair gevormde knollen. 2. De vorming van kleine groene blaadjes in de bloemkool, ontstaan door te sterke groei en te sterke stikstofbemesting.
doorzaaien	Het zaaien van zaad in een bestaand meerjarig gewas van hetzelfde soort bij dunne stand. Meestal gebruikt bij grasland en luzerne.
dosering	Hoeveelheid product die per eenheid te behandelen oppervlakte, volume of gewicht wordt toegepast.
draagstof	Poedervormige verdunningsstof in een formulering, waarin of waarop de werkzame stof aanwezig is. Toelichting: het begrip draagstof wordt meestal toegepast bij stuifpoeders. Bij spuitpoeders spreekt men liever van vulstof.
drainagewater	Water dat, nadat het in de grond/de bodem is doorgesijpeld, wordt afgevoerd via een stelsel van geperforeerde buizen die in de grond zijn aangebracht vaak uitkomend op een watergang. (Bron: Activiteitenbesluit)
drainwater	Overtollig water dat bij substraatteelt niet wordt opgenomen door het gewas. (Bron Activiteitenbesluit)
drift (spuit)	Het onder invloed van luchtstroming (wind of thermiek) verplaatsen van (fijne) druppels bij het verspuiten van gewasbeschermingsmiddelen tot buiten het toepassingsgebied.
driftarme dop	Een spuitdop die in het toe te passen drukbereik, vergeleken met de grensdop van de klasse fijn en midden volgens de classificatie van de British Crop Protection Council (931-030-F110 bij 3 bar), een ten minste 50% kleiner volumepercentage druppels met een diameter kleiner dan 100 µm produceren (Bron: Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 3.83)
droge sloot/watergang	Gegraven waterlopen die (onder normale omstandigheden) in de periode tussen 1 april en 1 oktober geen water bevatten. De woorden «onder normale omstandigheden geen water» houden in dat het incidenteel kan voorkomen dat de greppel of sloot na een hevige of langdurige regenbui gedurende korte tijd (bijvoorbeeld 2 à 3 dagen) water bevat. Door de term «graven waterlopen» worden natuurlijke waterlopen, zoals beken die zomers regelmatig droog kunnen staan, niet als greppel of droge sloot beschouwd.
droge slootbodems	De bodem van een droogstaande sloot / watergang.
druppelbehandeling	Behandeling waarmee gewasbeschermingsmiddelen verdund in circulatie- of voedingswater, druppelsgewijs aan de voet van de planten worden toegediend via druppelaars.

TERM	DEFINITIE
dummy-pil	Een met gewasbeschermingsmiddel gecoat of behandeld dood zaad dat tijdens het zaaiproces bij het te beschermen zaad wordt gebracht. Er is alleen sprake van een dummy-pil als het dode zaad van hetzelfde gewas is als het te beschermen zaad. Indien dit niet het geval is, is er sprake van een granulaat.
eb- en vloedsysteem	Een manier van water geven aan planten, eventueel in combinatie met gewasbeschermingsmiddelen, waarbij de voet van de (pot met) planten gedurende een beperkte tijdsperiode in het water staan.
eenheid zaad	Verpakkingseenheid van zaaizaad die een bepaald aantal zaden bevat (bijvoorbeeld 100.000 zaden).
éénjarig onkruid (eenjarige)	Onkruid dat zijn levenscyclus voltooit binnen een periode van twaalf maanden.
elicitor	Stof die het afweermecanisme van de plant kan induceren.
emissiescherm	Scherm ter beperking van het overwaaien van spuitvloeistof bij het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen of bladmeststoffen (Bron: Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 1.1)
emulgator	Stof die, of mengsel van stoffen dat, de vorming van een emulsie mogelijk maakt of bevordert bij samenvoeging van niet mengbare vloeistoffen.
emulsie	Vloeistofdruppels, die in een andere vloeistof blijven zweven. In gewasbeschermingsmiddelen bevindt de werkzame stof zich in opgeloste toestand in deze druppels.
eradicatief	Het volledig bestrijden van een (schimmel)aantasting als er reeds uitwendige symptomen van de aantasting worden waargenomen.
feromoon	Een signaalstof, die het gedrag van een soortgenoot beïnvloedt, in de regel gebruikt voor lokstof of verwarring.
fog apparatuur, puls swing	machines voor het vernevelen van gewasbeschermingsmiddelen, zie straalmotor apparatuur.
formuleren	Het door de fabrikant toevoegen van hulp- en dragstoffen aan de werkzame stof, zodat een product ontstaat.
formulering	De vorm waarin één of meerdere werkzame stoffen zijn verwerkt tot een voor de gebruiker geschikt gewasbeschermingsmiddel.
fumigans	Gewasbeschermingsmiddel met hoge dampdruk dat als vaste stof (rook), vloeistof, damp of gas wordt toegediend, zich in de gasfase verspreidt en daarin zijn werking uitoefent.
fungicide	Schimmeldodende stof, schimmelbestrijdingsmiddel.
fust	Verpakking voor groente, fruit, bloemen, planten, plantaardige producten e.d. (hout, plastic, etc.).
fytotoxiciteit	Schade door de toepassing van een gewasbeschermingsmiddel, waardoor fysiologische processen in de plant of delen van de plant ongunstig worden beïnvloed.
gazon (incl. graszodenteelt)	Onderhouden grasveld. Graszodenteelt ten behoeve van gazons of sportvelden behoort tot deze groep.
gesplitste toepassing	Toepassing waarbij de totale dosis van hetzelfde gewasbeschermingsmiddel in twee of meer keren, met tussenpozen, wordt toegediend.
geïntegreerde gewasbescherming/ geïntegreerde bestrijding	RICHTLIJN 2009/128/EG en Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (WGB): "de zorgvuldige afweging van alle beschikbare gewasbeschermingsmethoden, gevolgd door de integratie van passende maatregelen die de ontwikkeling van populaties van schadelijke organismen tegengaan, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en andere vormen van interventie tot economisch en ecologisch verantwoorde niveaus beperkt houden en het risico voor de gezondheid van de mens en voor het milieu tot een minimum beperken.". Aangevuld in de Richtlijn 2009/128/EG met: "Bij de geïntegreerde gewasbescherming ligt de nadruk op de groei van gezonde gewassen, waarbij de landbouwecosystemen zo weinig mogelijk worden verstoord en natuurlijke plaagbestrijding wordt aangemoedigd."
geïntegreerde teelt	Teelt waarin gebruik wordt gemaakt van geïntegreerde bestrijding / gewasbescherming.
geleide bestrijding	Bestrijdingssysteem waarbij aan de hand van waarnemingen pas tot bestrijding wordt overgegaan als de schadedrempel wordt overschreden.
gepilleerd zaad (=omhuld zaad)	Zaden omhult met massieve materialen en bindmiddelen om verschillen in grootte, vorm en gewicht te compenseren; hierbij kunnen

TERM	DEFINITIE
	voedingsstoffen en gewasbeschermingsmiddelen worden geïntegreerd.
gereguleerd afgeevende formulering	Formulering waarvan de werkzame stof op een vastgestelde plaats of tijd dan wel gedurende een bepaalde periode vrijkomt (zie ook controlled release).
gesloten verhardingen	Verharding bestaat uit van ter plekke aangebracht aanvankelijk plastisch materiaal. Deze verharding kent geen voegen (bijv. asfalt, beton)
gewas	Een groep van planten van dezelfde plantensoort, die geteeld worden in de landbouw of tuinbouw.
gewasbehandeling	Behandeling van het bovengrondse deel van het gewas tegen schadelijke organismen.
gewasbeschermings-middel	Middel, in de vorm waarin zij aan de gebruiker wordt geleverd, die geheel of gedeeltelijk bestaan uit werkzame stoffen, beschermstoffen of synergisten, en bestemd voor een van de volgende toepassingen: a) de bescherming van planten of plantaardige producten tegen alle schadelijke organismen of het verhinderen van de werking van dergelijke organismen, tenzij deze middelen worden beschouwd als middelen die vooral om hygiënische redenen worden gebruikt veeleer dan ter bescherming van planten of plantaardige producten; b) het beïnvloeden van de levensprocessen van planten, zoals het beïnvloeden van hun groei, voor zover het niet gaat om nutritieve stoffen; c) de bewaring van plantaardige producten, voor zover die stoffen of middelen niet onder bijzondere communautaire bepalingen inzake bewaarmiddelen vallen; d) de vernietiging van ongewenste planten of delen van planten, met uitzondering van algen tenzij de producten op de bodem of in water worden gebruikt ter bescherming van planten; e) de beperking of voorkoming van de ongewenste groei van planten, met uitzondering van algen tenzij de producten op de bodem of in water worden gebruikt ter bescherming van planten. (Bron: Artikel 2, H1, Verordening (EG) 1107/2009)
gewasrij	Een rij van opeenvolgende planten.
gewasstadium	Fase waarin gewas zich bevindt. Zie BBCH lijst met beschrijving van fenologische ontwikkelingsstadia per gewas.
gewasveiligheid / gewasverdraagzaamheid	De mate waarin een gewasbeschermingsmiddel zonder gewasschade te veroorzaken kan worden toegepast in cultuurgewassen.
goed landbouwkundig gebruik	Samenspel van maatregelen om niet meer van bepaalde gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken dan nodig is om een ziekte of plaag te bestrijden, of op een acceptabel niveau te houden. Dit met technieken die erop zijn gericht emissie van de gewasbeschermingsmiddelen naar de omgeving zo veel mogelijk te voorkomen.
grasachtige groenbemesters (=Grasgroenbemester)	Teelt van eenzaadlobbige gewassen met de bedoeling het gras door de bodem te werken ter verrijking van de bodem met organische stof. Het gras kan ingezaaid zijn onder dekvucht.
grasberm	Strook gras grenzend aan het rijgdeel van een pad, een weg of een spoorweg.
graslandvernieuwing	Het vervangen van bestaand laag productief grasland door nieuw gras (door herinzaai of doorzaai)
graszodenteelt	Teelt van hoogwaardig (sier)gras met de bedoeling het gras met zode op een andere plaats uit te laten groeien.
grensstrook	Strook tussen wegen of paden en de daar langs liggende bermen
groeieregulator	Stof die in een lage concentratie bestemd is voor het reguleren van de groei van een gewas (remming, bevorderen vruchtzetting, bevorderen of remmen afrijpen gewas etc).
groeiseizoen	De tijdsperiode waarin een gewas groeit en/of productief is.
groeistof (herbicide)	Onkruidbestrijdingsmiddel dat gebaseerd is op stoffen die de plant ook zelf vormt en nodig heeft voor zijn groei.

TERM	DEFINITIE
groenbemester/ groenbemesting	Een gewas geteeld om zijn bemestende waarde en/of positieve invloed op de bodemstructuur. Groenbemestingsgewassen kunnen ook ingezet worden als lokgewas om schadelijke aaltjes te bestrijden.
groene aanslag	Aangroei van wieren en/of algen op diverse materialen of oppervlakten.
grond	De min of meer losse, met lucht en water vermengde stof waaruit de bovenste aardlaag bestaat. Afhankelijk van de verhoudingen van verschillende vaste stoffen en deeltjesgroottes in de grond en de herkomst van het materiaal wordt een naam gegeven aan het grondtype (zoals bijvoorbeeld leem, klei, grind, etc).
grondbehandeling	Behandeling van de grond of bodem waarbij al dan niet tegelijk met een grondbewerking een gewasbeschermingsmiddel wordt op- of ingebracht om schadelijke organismen te bestrijden.
grondbewerking	Handmatig of machinaal (met ploeg, spitmachine, cultivator of frees) losmaken en/of keren van de bodem, meestal de bouwvoor.
grondgebonden teelt	Teelt waarbij de planten in de bodem staan en waarbij er onbelemmerd contact is met de ondergrond.
grondontsmetting	Een grond of bodembehandeling specifiek gericht op de bestrijding van erin verblijvende schadelijke organismen. Deze toepassingsmethode is vaak in de eerste plaats gericht op de bestrijding van aaltjes.
half open verhardingen	Elementverhardingen. De verharding bestaat uit losse elementen die geordend zijn aangebracht. Tussen de elementen bevinden zich voegen die meer of minder water doorlatend kunnen zijn (bijv trottoirtegels, straatstenen, maar ook ZOAB)
handspuitapparaat	Onderscheiden worden de hand gedragen spuitboom met vaste spuitdop en het spuitgeweer waarmee gewasbeschermingsmiddelen onder druk en met een instelbare spuitdop verspreid worden.
hart buitenste gewasrij	Het midden (in breedterichting) van de rij planten die aan de rand van het perceel staan.
hechter	Stof die aan een gewasbeschermingsmiddel wordt toegevoegd zodat de werkzame stof goed aan het blad of de plant blijft kleven en de regenvastheid wordt verhoogd.
hemelwater	Natuurlijke neerslag zoals regen, sneeuw of hagel. Bron: Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 1.1
herbicide	Onkruidodend middel, onkruidbestrijdingsmiddel
herinzaai	Het bij onvoldoende gewasontwikkeling opnieuw inzaaien van een perceel met een zelfde gewas.
honingdauw	Een zoet en kleverig afscheidingsproduct van insecten op bovengrondse plantdelen.
hooi	Gemaaid en op het veld gedroogd gras.
houtige beplanting	Beplanting die bestaat uit gewassen met een houtachtige stengel of stam.
houtige opslag	Houtachtige vegetatie in een cultuurgewas die vanwege concurrentie met het gewas als onkruid gezien wordt en/of uit fytosanitair oogpunt ongewenst zijn.
hulpstof	Elke stof die in een formulering aan de werkzame stof(fen) wordt toegevoegd om de bruikbaarheid ervan te verbeteren of bij te dragen tot een bedoelde effect.
de opkweek van	Eerste fase van een teelt waarbij het eindproduct plantmateriaal is.
de teelt van ...	Ieder denkbaar gewasstadium van een gedefinieerde teelt (zie DTG-lijst).
in en om het huis binnen de privé-sfeer	Toepassingsgebied op de privé-terreinen die niet openbaar toegankelijk zijn, waar niet beroepsmatig (niet-professioneel) toegepast en geteeld wordt.
inert bestanddeel	Bestanddeel van een gewasbeschermingsmiddel dat op zich geen werking heeft, maar wel een noodzakelijke functie verricht voor de goede werking van het <i>preparaat</i> (bijv. <i>draagstof</i> of <i>hechter</i>).
ingekrulde luizen	Door zuigschade krullen van bladeren, zodanig dat de luizen hierdoor ingekapseld worden en minder goed te raken zijn door gewasbeschermingsmiddelen.
injecteren	Het met een specifieke apparatuur onder druk in bodem of organisme brengen van vloeibare stof, oplossing, suspensie of emulsie.

TERM	DEFINITIE
inschuren	Het proces waarbij het geogste product wordt opgeslagen (in schuren of hallen).
insectenbestrijdingsmiddel	Zie insecticide
insecticide	Insecten- en geleedpotigen dodende stof, (chemisch) insectenbestrijdingsmiddel.
insteek talud	Snijpunt tussen het talud en het perceel.
inwerken	Het middels een grondbewerking in de bodem vermengen van meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen.
juist gebruik	De beginselen van goede gewasbeschermingspraktijken worden toegepast en er wordt voldaan aan de voorschriften die zijn vastgesteld en op het etiket nader zijn aangegeven. Ook wordt voldaan aan de algemene beginselen van geïntegreerde gewasbescherming (Bron: Artikel 55, Verordening (EG) Nr. 1107/2009
kamerplant	Planten in potten in de huiskamer, op kantoor etc. (binnenshuis)
kantdop	Een driftarme dop die als gevolg van de constructie en bevestiging aan de veldspuitapparatuur een tophoek van maximaal 90° kent en aan de zijde van het oppervlaktewater een verticale of nagenoeg verticale neerwaartse richting van het gewasbeschermingsmiddel creëert.
kerende grondbewerking	Bodembewerking zoals ploegen waarbij de deklaag wordt gekeerd.
kiemremmingmiddel	Zie anti spruitmiddel.
knockdown werking/knock-down effect	De soms tijdelijke, maar altijd onmiddellijk verlamdende invloed van een chemisch gewasbeschermingsmiddel op een insect of mijt na blootstelling aan het gewasbeschermingsmiddel.
Knolbehandeling/ bolbehandeling	Toedienen van gewasbeschermingsmiddelen door behandeling van de knol of bol met als doel het onschadelijk maken van ziekteverwekkers die aanwezig zijn in/op de knol of bol of de knol of bol te beschermen tegen een nog optredende aantasting of besmetting.
kolonie van luis	Cluster van luizen die dicht opeen en enigszins geïsoleerd op een bepaalde plaats voorkomen en zich daar vermeerderen.
kopakker	Zie wendakker.
kraanvak-injectie	Injectie in een te separeren deel van het bevoeiing- of watergeefstelsel.
kruidgewassen	Gewassen met een sappige, niet houtachtige stengel.
kruisresistentie	Resistentie van een organisme tegen een bepaald gewasbeschermingsmiddel die tevens optreedt tegen andere, meestal verwante gewasbeschermingsmiddelen.
kuipplant	Planten, struiken of bomen die in een kuip of pot worden gehouden.
kunstmatig substraat	Niet natuurlijk medium waarin planten worden geteeld.
leverbare bloembollen	Bloembollen welke voldoende groei- en afmetingen hebben met het oog op zijn bruikbaarheid als teeltmateriaal; hieronder wordt mede beschouwd het materiaal dat is bestemd voor eindverkoop aan de consument en institutionele gebruiker voor sierteelttoepassingen, dan wel materiaal bestemd voor beroepsmatige teelt van (bol)bloemen of producten op pot (bron: keuringsreglement Bloembollen 2013).
lage Dosering Systeem (LDS)	Systeem waarbij in plaats van één volle dosering meerdere lagere doseringen met een bepaalde interval worden toegepast afhankelijk van de gevoeligheid van de onkruidsoorten, de grootte van de onkruiden en de gevoeligheid van het gewas voor het gewasbeschermingsmiddel. Deze toepassing wordt in bijv. bij de onkruidbestrijding in biet en ui toegepast (vaak in tankmengsels).
land- en tuinbouwgewassen	Betreft de teelt van akkerbouwgewassen, cultuurgrasland, fruitgewassen, groenteteelt, kruidenteelt, paddenstoelenteelt en sierteeltgewassen.
lange nekken	Ongewenste lengtegroei (strekking) van sierteeltgewassen (m.n. chrysant) waardoor de afstand tussen internodiën boven in het gewas te groot wordt.

TERM	DEFINITIE
lans	Zie spuitgeweer.
larvicide	Larvendodend gewasbeschermingsmiddel, larvenbestrijdingsmiddel.
legeren	Plat gaan liggen van het gewas, als gevolg van onvoldoende steun van de stengel, bijvoorbeeld door doorschieten.
lichtarme omstandigheden	Bedoeld wordt de periode van oktober tot maart waarin er van nature een laag lichtniveau is en gewassen extra gevoelig zijn voor toepassingen met een gewasbeschermingsmiddel.
lokaal systemische werking	Middel dat op een systemische wijze door het blad kan dringen, maar niet met de sapstroom wordt meegenomen. Toegediend op de bovenzijde van een blad, kan het dus werken aan de onderzijde van het blad.
lokgewas / lokplant	Gewas/plant geteeld om de ontwikkeling van parasieten op grote schaal op gang laat komen terwijl deze niet geschikt is als waardplant voor de parasiet (a.g.v. resistentie zoals bij aaltjes) of doordat de betrokken planten voortijdig door de mens worden vernietigd (zoals bij aaltjes en parasitaire onkruiden). N.B. indien het gewas/de plant wel geschikt is als waardplant die vervolgens wordt vernietigd, dan wordt van een vanggewas/vangplant gesproken.
lokstof	Stof die een organisme aanzet zich naar de bron ervan te bewegen.
loofdoodmiddel	Middel te gebruiken om loof (bladeren en stengels) van gewenste kruidachtige gewassen te doden voor het vergemakkelijken van de oogst of om de overgang van ziekteverwekkers naar ondergrondse delen te voorkomen of om bij voorbeeld het overmatig groeien van tulpenbollen te voorkomen. Zie ook doodspuitmiddel.
luchtondersteuning	Voorziening aan de spuitboom van veldspuitapparatuur, waarbij een separate luchtstroom een geforceerde neerwaartse richting van het gewasbeschermingsmiddel creëert. In de bedekte teelten kan de richting ook zij- of opwaarts zijn.
luchtvaarttoepassing	Het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen met een luchtvaartuig (vliegtuig, helicopter).
LVM	Low Volume Mist: toepassing van gewasbeschermingsmiddelen met zeer lage spuitvolumes door verneveling.
maaisrasland	Grasland bestemd voor de productie van veevoer. Het is al dan niet afsluitbaar om er ook vee op te weiden. Wanneer het beheer van bermen is afgestemd op de winning van gras als veevoer, vallen deze ook onder het begrip maaisrasland.
maatsortering	Eindproduct van een teelt van eenzelfde maat.
mafex-apparaat	Apparatuur waarmee (dmv de Controlled Droplet Application techniek), druppels fijn verdeeld over het in te schuren oogstproduct gebracht kunnen worden.
mechanisch gekoeld	Op lage temperatuur gehouden door middel van een koeling waarbij zowel de temperatuur, de relatieve luchtvochtigheid als de hoeveelheid ventilatielucht kunstmatig geregeld worden onafhankelijk van de condities van de buitenlucht.
meerjarig onkruid	Zie overblijvend
meerjarige teelt	Teelt die langer duurt dan 12 maanden.
mengteelt	Het tegelijkertijd telen van twee of meer gewassen en of cultivars op hetzelfde perceel.
metabool	Chemisch product ontstaan door (metabolische) afbraak van een ander chemisch product.
microbiologisch middel	Gewasbeschermingsmiddel waarvan het werkzame bestanddeel een micro-organisme is.
middel	Een geformuleerd handelsproduct dat bestaat uit één of meerdere werkzame stoffen.
mijtenbestrijdingsmiddel	Zie acaricide.
minerale olie	Aardolie destillaat, niet van biologische oorsprong.
moestuin	Een tuin waarin op kleine schaal verschillende groenten en kruiden en/of fruit voor niet professionele doeleinden worden geteeld
mollusciciden	Producten ter bestrijding van weekdieren (o.a. slakken).

TERM	DEFINITIE
na oogst behandeling	1 Behandeling in een gewas uitgevoerd na de oogst. 2 Behandeling van geoogst product (bijvoorbeeld om de houdbaarheid te verlengen)
na opkomst behandeling	Behandeling na de opkomst van het gewas.
na uitplanten behandeling	Behandeling na het uitplanten van het gewas.
naburig gewas	Aangrenzende land- en tuinbouwgewassen of aangrenzend openbaar groen.
nateelt	1 De vervolgteelt waarvoor opkweekmateriaal als uitgangsmateriaal dient. 2 teelt volgend op een hoofdteelt (belangrijkste gewas in een teeltseizoen)
neerwaarts spuiten	In neerwaartse richting druppelsgewijs verspreiden van gewasbeschermingsmiddelen.
nematiciden	Aaltjesdodende stof, aaltjesbestrijdingsmiddel.
NEN	Door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) uitgegeven norm
nevelapparaat (nevelen) / vernevelaar	Apparaat waarmee vloeibare gewasbeschermingsmiddelen verneveld kunnen worden toegediend.
nevenwerking	Een positief effect tegen een ander doelorganisme dan waartegen het gewasbeschermingsmiddel wordt ingezet. (b.v een acaricide met tevens een effect op trips).
niet-doelwit arthropoden	Niet tot de doelsoort behorende insecten en geleedpotigen
terrestrische niet-doelwit planten	op het land groeiende planten, niet behorend tot geteeld gewas, buiten het behandelde areaal (bron: terrestrial guidance document SANCO/10329/2002)
niet-grond gebonden teelt	Teelt die los van de bodem plaatsvindt in een natuurlijk of kunstmatig teeltmedium (bijvoorbeeld aardbei op stellingen of productie op steenwol in kassen).
niet-kerende groundbewerking	Bodembewerking waarbij de deklaag niet wordt gekeerd.
niet-professioneel gebruik	Middelen waarvoor geen administratieplicht geldt en geen Bewijs van vakbekwaamheid voor de toepasser is vereist (conform artikel 71 WGB). Uiteraard mogen ook deze middelen alleen worden toegepast overeenkomstig het WG. Indien deze middelen slechts beperkt mogen worden gebruikt (zoals een verbod om het middel toe te passen buiten de privésfeer, op voor het publiek toegankelijke plaatsen, op de werkplek of op terrein dat bestemd is voor bedrijfsuitoefening) dan staat dit op het etiket vermeld. (bron: Ctgb)
omhuld zaad	Zie gepilleerd zaad
onbedekte teelt	Alle teelten die niet in glazen of plastic kassen of plastic tunnels worden uitgevoerd. Er is in deze teelten een continue open contact met de atmosfeer.
onder glas	Oude term voor bedekte teelt, zie bedekte teelt.
onderbladspuit	Spuit, voorzien van bladlichters en/of kappen om het contact tussen het gewasbeschermingsmiddel en het blad van het cultuurgewas te voorkomen.
ondervrucht	Zie dekvrucht.
onderwerken	Het handmatig of mechanisch bedekken van gewasresten, een gewasbeschermingsmiddel of mest met grond.
onkruidbestrijdingsmiddel	Zie herbicide.
onkruiddruk	Mate waarin (dichtheid waarmee) onkruidplanten, -zaden, of -wortelstokken en dergelijke op een perceel voorkomen.
onkruidhaarden	Pleksgewijs voorkomen van hoge dichtheden onkruid. Vanuit een haard kan de soort zich over het perceel verspreiden.
ontbladeringsmiddel	Zie loofdoodmiddel.
ontranken	Het handmatig of mechanisch wegnemen van ranken, uitlopers of stolonen.

TERM	DEFINITIE
ontsmetten (landbouwkundig)	Het meestal door doding verwijderen van micro-organismen, virussen of kleine dierlijke organismen van de oppervlakte van planten of plantenmateriaal, handen, gereedschap of kleding (daarin soms min of meer oppervlakkig aanwezig), van grond of van ruimten.
ontsmettingsmiddel	Zie desinfectans.
onverhard	Terreinen of paden zonder verhard oppervlak (bijv. zandpaden en zandwegen).
op de markt brengen	Het voorhanden hebben met het oog op verkoop binnen de Gemeenschap, met inbegrip van het ten verkoop aanbieden of enige andere vorm van overdracht, al dan niet gratis, alsmede de eigenlijke verkoop, de distributie en andere vormen van overdracht zelf, maar niet het retourneren aan de oorspronkelijke verkoper. Het in het vrije verkeer brengen op het grondgebied van de Gemeenschap geldt in het kader van deze verordening als op de markt brengen; (Bron: Artikel 3, H1, Verordening (EG) 1107/2009)
open teelt	Oude term voor onbedekte teelt, zie onbedekte teelt.
open verhardingen	Gestorte of waterdoorlatend materialen met waterdoorlatend karakter (bijv. grint, gravel, schelpen, slakken, puin, webmix of grasbetontegels) en grasbetonstenen met open gaten.
openbaar groen	Parken, plantsoenen, speelvelden en sportvelden die het gehele jaar (of een groot deel van het jaar) voor het publiek vrij toegankelijk zijn. Natuurterreinen vallen hier niet onder.
opkomst gewas (opkomen)	Het moment waarop het gewas boven de grond komt.
opkweek plantmateriaal	1. De productie van jonge planten vanuit zaad, weefselkweek, onbewortelde stek of ent. 2. Tevens fase in de teelt van gewassen die verplant worden vanaf zaaien tot het moment van uitzetten of uitplanten op eindafstand op het productieveld.
oppervlaktewater	Een anders dan incidenteel aanwezige aan het aardoppervlak en aan de open lucht grenzende watermassa, tenzij daarin als gevolg van rechtmatig gebruik ten behoeve van een specifiek doel geen normaal samenhangend geheel van levende organismen en niet levende omgeving (ecosysteem) aanwezig is (berging afval gegraven bekken), dan wel het een ter berging van afval gegraven bekken betreft waarin slechts een overgangsfase water aanwezig is en zich nog geen normaal ecosysteem heeft ontwikkeld.
oppervlaktewater-lichaam	een onderscheiden oppervlaktewater van aanzienlijke omvang, zoals een meer, een waterbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een deel van een stroom, rivier of kanaal, een overgangswater of een strook kustwater. (Bron: Kaderrichtlijn Water)
oppotten	Oppotten is het plaatsen van een plant in een pot of container met groeimedium waarin de plant tijdelijk of permanent aanwezig zal zijn.
opslag	Het voorkomen van planten in een gewas die vanwege concurrentie met het gewas als onkruid gezien worden en/of uit fytosanitair oogpunt ongewenst zijn.
opwaarts spuiten	In opwaartse of zijwaartse richting druppelsgewijs verspreiden van gewasbeschermingsmiddelen.
opzetters	Oudere laanbomen (na spillenteelt volgen de opzetters)
overblijvend onkruid	Onkruid waarvan de bovengrondse delen ieder jaar geheel of gedeeltelijk afsterven, maar de ondergrondse delen overleven c.q. in een tijdelijke rustfase overgaan.
overblijvende grasachtige onkruiden	Monocotyl onkruid waarvan de bovengrondse delen ieder jaar geheel of gedeeltelijk afsterven maar de ondergrondse delen overleven c.q. in een tijdelijke rustfase overgaan
overblijvende grassen	Zie overblijvende grasachtige onkruiden.
overblijvende tweezaadlobbige onkruiden	Dicotyl onkruid waarvan de bovengrondse delen ieder jaar geheel of gedeeltelijk afsterven, maar de ondergrondse delen overleven c.q. in een tijdelijke rustfase overgaan.
overkapte beddenspuit	Apparatuur die bestemd is voor het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen waarbij de spuitdoppen gemonteerd zijn binnen een overkapping, die met uitzondering van de voor- en de achterzijde van de apparatuur, het gewasbed min of meer omsluit en waarbij per gewasbed een eenheid van spuitleiding en overkapping wordt gebruikt (Bron: Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 1.1)
overlap	1 Het gebied dat bij een gewasbespuiting in twee opeenvolgende spuitbanen dubbel wordt geraakt doordat de spuitkegels aan de uiteinden van de spuitboom elkaar overlappen.

TERM	DEFINITIE
	2 Het gebied dat door twee naast elkaar gemonteerde spuitdoppen gelijktijdig wordt behandeld.
ovicide	Eidodend gewasbeschermingsmiddel.
ovo-larvicide	Eidodend en larvendodend gewasbeschermingsmiddel.
particulier gebruik	Zie niet-professioneel.
particulier groen	(Niet) vrij toegankelijke groene aanplant in bezit van particulieren.
perceel (gebruiksperceel)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een stuk grond waarvoor één rechtsorde geldt, dat wil zeggen dezelfde eigenaar en hetzelfde eigendomsrecht heeft; kadastraal geïdentificeerd en met kadastrale grenzen begrensd deel van het Nederlands grondgebied 2. Een gebruiksperceel is een stuk grond, dat als zelfstandige eenheid wordt gebruikt. Dit kan betekenen dat er één soort gewas wordt geteeld of één soort activiteit wordt verricht. Ook kunnen naast elkaar gelegen gebruikspercelen op dezelfde manier worden beteeld of gebruikt, maar is er toch een noodzaak deze als aparte eenheden te beschouwen, zoals weilanden. Gebruikspercelen kunnen, afhankelijk van de teeltwisseling, van seizoen tot seizoen veranderen.
permanent onbeteelde terreinen	Terreinen die op langere termijn (>6-12 maanden) niet voor landbouwdoeleinden of beplanting gebruikt zullen worden.
persistente virus	Virus dat na opname uit een geïnfecteerde plant (en na beëindiging van de latentieperiode in de vector) nog enige tijd kan worden afgegeven door de betrokken vector.
pesticiden	Zie gewasbeschermingsmiddelen
phytodrip	Precisie aangietbehandeling uitgevoerd tijdens het zaaiproces. Een druppel gewasbeschermingsmiddel wordt direct na het zaaien toegediend in een perspotje of tray op het zaad.
pilleren	Het aanbrengen van een dunne laag rondom het zaad waardoor het zaad een gelijke vorm krijgt en gemakkelijk mechanisch kan worden gezaaid. Bij het pilleren kan men eventueel een gewasbeschermingsmiddel toevoegen.
plantaardige olie	Olie afkomstig uit planten.
plantgoed, plantmateriaal, pootgoed	Planten of knollen die te gebruiken zijn als uitgangsmateriaal voor een teelt.
plantgoed bloembollen en – knollen	Bloembollen welke op beroepsmatige wijze ongeacht de afmeting – worden gebruikt als voortkweekingsmateriaal (opplant), waaronder mede wordt begrepen zaad, stek en weefselkweekmateriaal. (bron keuringsreglement Bloembollen 2013).
plantgoedbehandeling / pootgoedbehandeling	Behandelen van plantgoed of pootgoed voorafgaand aan of tijdens het planten of planten.
plantregel	De uitgezette lijn waarlangs een rij planten komt te staan
pleksgewijze toepassing	Toepassing die pleksgewijs plaatsvindt (daar waar de aantaster of het plaagorganisme/ het onkruid aanwezig is) doch maximaal een oppervlakte beslaat van 10% van het betreffende perceel.
ploegvoor	Geploegde voor, ploegsnede.
plug	Samengeperste hoeveelheid groeimedium.
pluizen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het wegnemen van ongewenste scheuten aan bloemtakken van snijbloemen die niet gewenst zijn omdat ze voedsel en water onttrekken aan belangrijke delen van de plant en/of vanuit sierwaarde niet gewenst zijn. 2. kleine anemoonknolletjes.
potgrondbehandeling	Het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen aan potgrond.
precisiezaad	Zaden die middels een aantal bewerkingen geschikt gemaakt zijn om te worden uitgezaaid met een precisiezaaimachine.
precisiezaaien	Het machinaal uitzaaien van zaden waarbij elk zaadje op gelijke/vaste afstand van het vorige zaadje wordt neergelegd.
preparaat	Mengsel of oplossing bestaande uit twee of meer stoffen, waarvan ten minste één een werkzame stof is, en die voor gebruik als gewasbeschermingsmiddel, onderscheidenlijk als biocide, zijn bestemd

TERM	DEFINITIE
preventief	Voorbehoedend, voorkomend (een gewasbeschermingsmiddel dat een aantasting/infectie voorkomt).
proefbehandeling/proefbespuiting	Toepassing van een gewasbeschermingsmiddel op een klein oppervlak van een gewas om eventuele (vaak schadelijke) effecten van het gewasbeschermingsmiddel vast te stellen.
professioneel gebruik	Conform artikel 71 van de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en biociden mogen gewasbeschermingsmiddelen die toegelaten zijn voor professioneel gebruik slechts door personen met een Bewijs van vakbekwaamheid worden gebruikt of door personen die voor bepaalde toepassingen wettelijk zijn vrijgesteld van de vakbekwaamheidseisen. Deze middelen dienen uiteraard overeenkomstig het WG te worden gebruikt. Er geldt een administratie-, licentie- en legitimatieplicht voor de afnemer/gebruiker en een licentie-, controle- en administratieplicht voor de leverancier. (bron: Ctgb)
reflectiescherm	Verticale constructie aan een apparaat dat bestemd is voor het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen, met een zodanige hoogte en breedte dat het verwaaien van spuitnevel wordt beperkt. (Bron: Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 1.1)
regenkappen	Overkappingen in met name fruitgewassen zoals kersen, frambozen, bramen en bessen die het gewas beschermen tegen regen, wind, hagel en nachtvorst.
regenvastheid	1. De mate waarmee het gewasbeschermingsmiddel van de oppervlakte van een blad of plant afloopt tijdens neerslag. 2. Droogtijd na toepassing, tijd waarna een gewasbeschermingsmiddel niet meer afregent.
relevante metabooliet	Elk metabooliet of afbraakproduct van een werkzame stof waarvan vermoed wordt dat het intrinsieke invloed heeft, zoals biologische activiteit of dat enige toxicologische of ecotoxicologische eigenschappen heeft die schadelijk zijn.
residu	Resthoeveelheid van werkzame stof van een (gewasbeschermings)middel of (schadelijke) metabooliet daarvan, die na toepassing van het (gewasbeschermings)middel op of in een product, gewas, water of grond wordt aangetroffen.
residuele werking	De nawerking die het residu van een gewasbeschermingsmiddel na toepassing nog geeft.
resistentie	Een (natuurlijk voorkomende) erfelijke overdraagbare vermindering van de gevoeligheid van ziekten en plagen voor een gewasbeschermingsmiddel, waardoor de werkzaamheid van het middel/werkzame stof afneemt.
resistentiemanagement	Alle maatregelen die moeten voorkomen dat er zich resistentie ontwikkelt in een bepaalde gewas-aantaster of het plaagorganisme-middel combinatie (pro-actief) en alle maatregelen waaruit een teler kan kiezen wanneer zich al resistentie voordoet (reactief).
resistentieopbouw	Het ontstaan van een toenemend verminderde gevoeligheid van het te bestrijden organisme voor het gewasbeschermingsmiddel.
rijenbehandeling	Behandeling van de rijen van het gewas.
rijenspuit	Apparaat die bestemd is voor het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen waarbij de spuitdoppen dusdanig gemonteerd zijn dat alleen de smalle strook met het gewas wordt behandeld.
rijpad	Pad door of naast het gewas dat gebruikt wordt voor het uitvoeren van machinale werkzaamheden in dat gewas.
rodenticiden	Knaagdierdodende stof, knaagdierbestrijdingsmiddel.
roerinrichting	Inrichting in de voorraadtank op de spuitapparatuur waarbij mechanisch of hydraulisch de spuitvloeistof in beweging wordt gehouden om ontmenging van spuitvloeistof te voorkomen
rond opkomst behandeling	Behandeling in de periode dat de eerste delen van het gewas boven de grond komen
rond uitplanten behandeling	Behandeling in de periode kort voor en kort na uitplanten van het gewas
rondsteken	Het doorsnijden van lange wortels met een (rondsteek-) spade om een compactere kluit te verkrijgen.
rookmiddel	Chemisch gewasbeschermingsmiddel in de vorm van vast mengsel, waarbij de werkzame stof na aansteken bij het smeulen vrijkomt en als zodanig met rookdeeltjes en/of in dampvorm wordt verspreid.
ruimtebehandeling	Behandeling waarbij de gehele ruimte behandeld wordt met een gewasbeschermingsmiddel.
schieten gewas	Het (vroegtijdig en soms ongewenst) overgaan van een gewas van tot zaadvorming
schimmelbestrijdingsmiddel	Zie fungicide.

TERM	DEFINITIE
schot	Het ongewenst ontkiemen van zaden van te velde staande gewassen of het uitgroeien van pas gemaaide gewassen.
schubben	Vlezige bladerachtige delen (rokken) van o.a. bloembollen en ui-achtigen waarin reservevoedsel is opgeslagen.
seizoen (=teeltseizoen)	Zie teeltseizoen.
selectie-apparatuur	Apparatuur waarmee dmv een zeer gerichte toediening van gewasbeschermingsmiddelen afwijkende of aangetaste planten van een cultuurgewas kunnen worden behandeld met als doel deze te doden.
selectief gewasbeschermingsmiddel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gewasbeschermingsmiddel dat bij oordeelkundig gebruik uitsluitend effect heeft op het schadelijke organisme of groep van schadelijke organismen en het cultuurgewas en/of nuttige organismen (antagonisten, bestuivers, parasieten en predators) spaart. Term wordt vooral gebruikt bij herbiciden. 2. Gewasbeschermingsmiddel veilig voor natuurlijke vijanden.
sierbeplanting (planten in de vollegrond)	In een particuliere tuin geplante sierplanten.
silage	Het door verzuring conserveren van groenvoeder, bijvoorbeeld het inkuilen van voedergewassen.
sloot	Zie watergang.
slootbodem	Het gedeelte van een sloot tussen de beide onderkanten van de taluds van een sloot.
sloottalud	Het niet horizontale gedeelte van een watergang, gelegen tussen de insteek en de overgang naar het horizontale gedeelte van de bodem van de sloot.
sluiten van het gewas	Het moment dat de bladeren van het gewas in en tussen de rijen elkaar raken.
slurry	Een pap, die wordt aangemaakt door een gewasbeschermingsmiddel met weinig water te mengen.
snijteen (=wilgenteen)	Wilgentwijgen, met een diameter tot zo'n 8 à 9 mm.
speelweide	Vrij toegankelijk grasveld dat bedoeld is betreden te worden ten behoeve van recreatie.
speelweide (incl. graszodenteelt)	Vrij toegankelijk grasveld dat bedoeld is betreden te worden ten behoeve van recreatie. Graszodenteelt ten behoeve van speelweide behoort tot deze groep.
spillen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jonge laanbomen 2. vorm van fruitbomen (breed van onderen en smal van boven)
sportveld	Veld dat bestemd is voor het bedrijven van sport(incl. tennisbanen, golfterreinen etc.).
sportveld (incl. golfterrein en graszodenteelt)	Veld dat bestemd is voor het bedrijven van sport(incl. tennisbanen, golfterreinen etc.). Graszodenteelt ten behoeve sportvelden behoort tot deze groep.
sputapparaat	Apparatuur waarmee gewasbeschermingsmiddelen d.m.v. spuiten kunnen worden verspreid.
sputboom	Al dan niet uitklapbare horizontale constructie van apparatuur die bestemd is voor het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen die met een reeks spuitdoppen is uitgevoerd.
sputdop	Uitstroomopening van apparatuur die bestemd is voor het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen en die in staat is spuitvloeistof zo in druppels te verdelen dat er op de grond of bodem of op het gewas een regelmatige verdeling van spuitvloeistof ontstaat.
sputfiets	Door een persoon getrokken of geduwde spuitboom
sputgeweer	Apparatuur die bestemd is voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bestaande uit een spuitleiding die is voorzien van één spuitdop die met de hand wordt vastgehouden of bediend.
sputvloeistof	Water of een andere vloeistof, waarin de te verspuiten formulering is opgelost of gedispergeerd, gereed om te worden verspoten.
sputvolume	Hoeveelheid te verspuiten spuitvloeistof per oppervlakte- of inhoudsmaat.
sputwater	Water dat vanuit het recirculatiesysteem geloosd wordt, omdat het niet meer geschikt is om als voedingswater te worden toegepast.

TERM	DEFINITIE
	(Bron: Activiteitenbesluit)
stobbe	Deel van een boom of boomweefsel dat achterblijft (in en boven de grond) nadat de boom bovengronds is omgezaagd.
stootwonden	Wonden die ontstaan aan vruchten, knollen of bollen door stoten tijdens oogst of inschuren, hetgeen vaak leidt tot kwaliteitsverlies of een invalspoort kan zijn voor ziektes.
stoppel	Ondereinde van een gewas (wortel + stro rest) dat na de oogst op het land achterblijft.
stortkegel	1. Plaatselijke ophoping van (fijne) grond in een bewaarplaats, ontstaan tijdens het inschuren (storten), waar de ventilatielucht moeilijk door heen gaat. 2. Kegelvormige opstapeling van producten (aardappelen, uien etc), ten gevolge van het vullen van de plaats van opslag vanaf een vast punt.
straalmotorapparatuur	Spuitapparatuur voorzien van een straalmotor waar vloeibare spuitvloeistoffen in de venturi van de luchtuitleat worden gebracht en daardoor zeer fijn verneveld met veel lucht in een bepaalde ruimte worden gebracht (ook wel foggen genoemd)
strijken	Stadium in de groei van uien (en bloembollen)- waarbij, doordat het volume van de bol sterk toeneemt, de hals verzwakt en daardoor het loof als het ware omvalt.
stro	Afgemaaide delen van gewassen waar het zaad uit verwijderd is.
strokenbehandeling	Behandeling van een strook tussen de rijen van een gewas of op een strook waarin het gewas staat.
strokenstrijkers	Apparatuur waarbij dmv doeken of banden die verzadigd zijn met een bepaalde spuitvloeistof gewasbeschermingsmiddel wordt toegediend. De apparatuur wordt voortbewogen over het te bestrijden onkruid en het onkruid komt dmv het strijken langs de doeken of banden met de spuitvloeistof in aanraking.
stuifschade	Schade aan het vegetatieve gedeelte van planten, waarbij door schuurwerking van bijvoorbeeld zandkorrels, de waslaag en soms ook andere delen van de bladhuid beschadigd zijn.
substraatteelt	Teelten die plaatsvinden los van de ondergrond/bodem op natuurlijk of kunstmatig teeltmedium.
suspensie	Suspensie (verdeling) van een vaste stof in een vloeistof.
synergist	Stof die normaal bijna geen of geen werking of activiteit geeft, maar een verhoogde werking geeft tezamen met een ander product.
systemisch werkend gewasbeschermingsmiddel (apoplastisch)	Middel waarvan de werkzame stof door de plant wordt opgenomen en via het vaatbundelsysteem in opwaartse richting wordt verplaatst (bijv. via de wortels naar de bladeren of via het blad naar het uiteinde van het blad) via de houtvaten (xyleem).
systemisch werkend gewasbeschermingsmiddel (symplastisch)	Middel waarvan de werkzame stof door de plant wordt opgenomen en via het vaatbundelsysteem in neerwaartse richting wordt verplaatst (bijv. via de bladeren naar de wortels) via de bastvaten (floëem).
systemische werking	Eigenschap van een chemische stof waardoor de stof door de plant wordt opgenomen en via de sapstroom door de plant wordt verspreid. En zo in meerdere delen van de hele plant werkzaam is
talud (droog)	Schuimte van het zijvlak van aardwerken, dijken, spoorbanen, vestingwerken.
tankmengsel / tankmix	Spuitvloeistof waarin kort voor toepassen twee of meer gewasbeschermingsmiddelen en/of hulpstoffen bijeengebracht worden in de tank.
teelt	Het beroepsmatig tot ontwikkeling brengen van een gewas. Teelten staan gedefinieerd in de DTG-lijst.
teeltcyclus	De tijdsperiode voor een volledige productiecycclus van het gewas vanaf het zaaien/poten/planten/uitlopen tot en met de oogst. Een teeltcyclus beslaat maximaal 12 maanden.
teeltduur	Het aantal weken/maanden tussen zaaien/planten van het gewas tot en met de oogst,
teeltmateriaal	Zie plantmateriaal/pootgoed.

TERM	DEFINITIE
teeltseizoen (=seizoen)	Tijdperiode van het zaaien/poten/planten/uitlopen van het gewas tot en met de oogst van het eindproduct. Een teeltseizoen beslaat maximaal 12 maanden.
teeltvrije zone	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tbv bescherming oppervlaktewater: Definitie genoemd in het Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 1.1. 2. Tbv bescherming terrestrische niet-doelwit planten: strook vanaf het midden van de laatste gewasrij van het te telen gewas tot de perceelsrand waarop, behoudens grasland, geen gewas of niet hetzelfde gewas als op de rest van het perceel wordt geteeld; 3. Strook grond tussen de insteek van het talud of de perceelrand en het hart van de buitenste gewasrij van een te telen gewas waarop – indien het perceel wordt gespoten, niet hetzelfde gewas mag staan als op de rest van het perceel. Andere gewassen, een windsingel of een vanggewas, zijn hierop wel toegestaan, echter alleen als kan worden aangetoond dat deze niet worden bespoten met het gewasbeschermingsmiddel of groep van gewasbeschermingsmiddelen waarop de restrictie betrekking heeft.
ten behoeve van de teelt van ...	Handeling of behandeling van het plant- of pootgoed, dat vervolgens gebruikt wordt voor het telen van een gewas.
tijdelijk onbeteeld land	Land waarop tijdelijk (< 6 maanden) geen cultuurgewas wordt geteeld
tijdelijk onbeteeld terrein	Terrein waarop tijdelijk (< 6 maanden) geen cultuurgewas wordt geteeld
toepassingsgebied	De combinatie van gewas en aantaster of het plaagorganisme of onkruid waarvoor een gewasbeschermingsmiddel wordt toegepast.
toepassingsperiode	De periode van het jaar of seizoen waarin gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast.
toplaagbehandeling	De behandeling van de bovenste laag (± 5 cm) van de bodem of bouwvoor.
toppen	Het wegnemen van het groeipunt van een stengel, zodat de zijknoppen uitlopen en de plant voller wordt.
toxiciteit, giftigheid	De mate waarin een stof een schadelijke (vergiftigende) werking heeft.
tray	Verwerkingseenheid (evt. met ronde kuilen) waar plantmateriaal ingezet kan worden of zaaizaad ingezaaid kan worden.
traybehandeling	Toepassing waarbij planten, stekmateriaal, grond en/of groeimedium in een tray behandeld worden met een gewasbeschermingsmiddel.
trekheester	Een heester waarvan het bloeitijdstip kunstmatig wordt vervroegd.
tunnelspuit	Apparatuur die is bestemd voor het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen in een gewasrij waarbij het verwaaien van spuitnevel wordt beperkt door een constructie die de gewasrij geheel of gedeeltelijk omsluit (Bron: Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 1.1)
tweejarig	Een plant is tweejarig wanneer hij in het eerste levensjaar groeit en in het tweede levensjaar bloeit en zaad geeft.
uitgangsmateriaal	Zaden, bollen, knollen, stekken, enten, jonge planten, die als basis dienen voor een volgende (productie)teelt
uitloop (uitloper)	Een kruipende en bewortelende stengel of wortelstok waaruit nieuwe planten voortkomen.
uitstoelen	Het vormen van uitlopers bij de grond vanuit de wortelhals of een boomstronk.
uitvloeier	Hulpstof die, of mengsel van hulpstoffen dat, de oppervlaktetenspanning van de spuitvloeistof verlaagt, waardoor, een betere verdeling van het product plaats vindt.
ultra low volume-formulering	Een gewasbeschermingsmiddel in hooggeconcentreerde vorm, bestemd om in fijne druppelvorm te worden verspoten
vals zaaibed	Zaaibedbereiding 1 tot 3 weken voor het zaaien of planten van een gewas. Het doel is het laten kiemen van onkruidzaden die vlak voor het zaaien bij de zaai- of plantbedbereiding weer worden bestreden.
vanggewas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gewas/plant dat wordt geteeld om de ontwikkeling van parasieten op grote schaal op gang laat komen als waardplant te dienen voor de parasiet maar vervolgens wordt vernietigd om de parasiet te bestrijden. 2. Barrière van bomen, struiken of andere gewassen, die het overwaaien van spuitvloeistof bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen naar een oppervlaktewaterlichaam beperkt. (bron: Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 1.1) 3. Gewas dat stikstof vasthoudt, wat ingezaaid moet worden op zandgronden na de teelt van maïs.

TERM	DEFINITIE
vangplaat	Plaats met een signaalkleur voorzien van kleverig materiaal, eventueel extra voorzien van een dispenser met een feromoon, waarop bepaalde insecten worden gevangen voor monitoring, met als doel het signaleren van schadelijke insecten.
vast staande bomen	Bomen die na het uitplanten goed zijn geworteld.
vaste plant	Een plant die onder geschikte omstandigheden meer dan één jaar de cyclus, van bloei tot zaad, voltooit en waarvan de bovengrondse delen tijdens de winter geheel of gedeeltelijk afsterven.
veiligheidsstermijn	Wettelijk vastgestelde termijn tussen de laatste toepassing en de oogst of wettelijk vastgestelde termijn na een na-oogstbehandeling die in acht moet worden genomen voordat producten in de handel mogen worden gebracht.
veldspuitapparatuur	Mechanisch voortbewogen apparatuur die bestemd is voor het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen, bestemd voor bovengrondse, volveldsbehandelingen in niet bedekte teelten, waarbij een overwegend neerwaartse uitstroming van de spuitvloeistof wordt bewerkstelligd.
verdorring	Onomkeerbare uitdroging, verschrompeling en daarop volgende afsterving van plantenorganen door watertekort.
verdorringsmiddel	Formulering van een werkzame stof of mengsel van zulke stoffen, gebruikt om bladeren voortijdig te doen verdorren (zie loofdoodmiddel).
vergeling	Vorm van chlorose waarbij de geel gekleurde carotenen en xanthofyllen in normaliter groen gekleurde plantendelen (al of niet versterkt) naar voren komen.
vermeerderingsteelt	Teelt met als doel het vegetatief of generatief vermeerderen van het uitgangsmateriaal/plantgoed
verspenen	Op grotere afstand uitplanten van zeer jonge uit zaad gewonnen planten.
verspreidingshaard	Plaatselijke ophoping van een (schadelijk) organisme van waaruit verspreiding plaats kan vinden. Toelichting: In geval van een pathogeen wordt van infectiehaard gesproken, soms ook wel van besmettingsbron of -haard.
vervanggewas	Gewas dat gezaaid of geplant wordt volgend (binnen hetzelfde groeiseizoen) op een gewas waarbij de opkomst of uitloop mislukt is door welke reden dan ook.
verwelking	Omkeerbare verslapping van plantendelen door watertekort of aantasting door pathogenen.
veurbehandeling (zaaiveur of plantveur)	Behandeling waarbij het gewasbeschermingsmiddel vlak voor of tijdens het planten in een zaai- of plantvoor (veur) wordt toegediend.
vlekkerigheid	Scherp begrensde vlekken met een kleur die afwijkt van de homogene kleur van de rest van het materiaal (blad/stengel/vrucht).
voedergrasland = agrarisch grasland	Grasland dat wordt beheerd met de bedoeling het groeiende gras te gebruiken als veevoer. Het bestaat uit weiland en maaigrasland.
voedingsoplossing	Oplossing waarin zich plantenvoedsel bevindt.
volggewas	Cultuurgewas dat na een ander gewas wordt geteeld op hetzelfde perceel of groeimedium.
vollegrond	In de bodem.
vollegrondsteelt / Teelt in de vollegrond	Onbedekte, grondgebonden teelt. Oude term
volvelds	Over de gehele oppervlakte van het veld of perceel.
voor opkomst behandeling	Behandeling voor de opkomst van het gewas.
voor uitplanten behandeling	Behandeling voor het uitplanten van het gewas.
voorbehandelingsmiddel	Na-oogst behandeling van snijbloemen om het vaasleven te verlengen.
voorraadbescherming	Gewasbeschermingmaatregelen voor de beheersing van ziekten en plagen toegepast tijdens de opslag van zowel consumptie- als niet-consumptie producten van plantaardige oorsprong

TERM	DEFINITIE
voorteelt	Teelt voorafgaand aan een hoofdteelt (belangrijkste gewas in een teeltseizoen)
vruchtbomen en -struiken (incl. vruchtboom-onderstammen)	De teelt van (onvolgroeide) vruchtbomen en -struiken in het/de kalenderja(a)r(en) voorafgaande aan de productie van te oogsten vruchten.
vruchtopvolgving/ vruchtwisseling	Opeenvolging van bepaalde gewassen.
vulstof	Bij een spuitpoeder de poedervormige verdunningsstof waarin of waarop de werkzame stof aanwezig is. Toelichting: Zie bij draagstof.
warmwaterbehandeling	Behandeling van plantmateriaal in warm water waarbij schadelijke organismen gedood of stilgezet worden in de ontwikkeling. De letale temperatuur is sterk organisme afhankelijk.
watergang	Een watergang is een lijnvormig object dat water voert. Men onderscheidt: 1. een rivier, een natuurlijke watergang 2. een beek, eveneens een natuurlijk watergang, maar minder breed dan een rivier 3. een kanaal, een watergang in de regel aangelegd voor de scheepvaart 4. een hoofdwatgang, een watergang aangelegd voor de waterafvoer, meestal in onderhoud bij een waterschap, ieder waterschap heeft zo zijn eigen benamingen. Zo wordt een hoofdwatgang bijv. ook: tocht, wetering, vaart, gracht, waterleiding, open-leiding, gang, wijk, priel, geul, waterloop, mond enz. genoemd. 5. een sloot, een watergang aangelegd voor de waterafvoer, meestal in onderhoud bij de eigenaren 6. een greppel, hetzelfde als sloot, maar deze staat meestal droog
wegbebakingen	Alle verkeerstekens en voorwerpen die dienen ter geleiding, waarschuwing, regeling en beveiliging van het verkeer.
wegbeplanting	Beplanting langs wegen.
weiland	Grasland waarop men vee laat grazen.
wendakker	Deel van een land- of tuinbouwperceel, primair bedoeld voor het draaien met werktuigen, doorgaans aan de korte zijde van het perceel, waarop, in tegenstelling tot de rest van het perceel geen gewassen zijn geplant of gezaaid of waarbij de plantrijen een hoek van circa 90 graden maken ten opzichte van de lange zijde
werkingsduur	Periode waarin een werkzame stof in of op een organisme of het milieu werkzaam blijft, zie ook effectiviteit.
werkingsmechanisme	De specifieke wijze waarop een werkzame stof aangrijpt in een organisme.
werkingssnelheid	De snelheid waarmee een werkzame stof effect toont op het te bestrijden organisme.
werkingspectrum	Soort en aantal van schadeveroorzakers waartegen een gewasbeschermingsmiddel werkt.
werkzame stof	De component(en) in een gewasbeschermingsmiddel dat (die) verantwoordelijk is (zijn) voor de werking.
windsingel (windhaag)	barrière van aaneengesloten bomen of struiken of andere gewassen, welke dient als afscherming rond een veld om de planten tegen de wind te beschermen maar ook een functie kan hebben als vanggewas om het verwaaien van spuitvloeistof naar buiten het perceel (oppervlaktewater, niet-doelwit stroken, omwonenden) te beperken. Conform regeling bij het Activiteitenbesluit gelden hierbij de volgende eisen: Het vanggewas is ten minste van gelijke hoogte als die van het te bespuiten gewas op het perceel en als die van de hoogste in gebruik zijnde spuitdop. Het vanggewas is met uitzondering van een doorrijscherm op de kopakker aaneengesloten.
wondafdekmiddel	Speciale boomverf waarmee het snoeivlak na de snoei kan worden bestreken.
wortel- en knolgewassen (=knol- en wortelgewassen)	Groentegewassen die geteeld worden voor de wortels en knollen.
wortelonkruid	Onkruid met een uitgebreid wortelgestel of penwortels dat (meestal) meerdere jaren in de grond overblijft en van daaruit naar boven

TERM	DEFINITIE
	blijft komen.
wortelopslag	Scheuten of loten en twijgen die boven de grond komen, ontstaan uit knoppen die zich op de wortels bevinden.
zaadbehandelingstoepassing	Toepassingen waarbij het zaad behandeld wordt met gewasbeschermingsmiddelen, en waarna het behandelde zaad gezaaid kan worden, ofwel voor de opkweek om later te verspenen ofwel op de productielocatie.
zaadcoating	Zaden omhuld met een dunne (film) laag van polymeren in combinatie met b.v. gewasbeschermingsmiddel en een kleurstof.
zaadontsmetting	Het ontsmetten van zaden om ziekte- of insectenproblemen bij het zaaien, bij de kieming of bij de latere groei van het gewas te voorkomen. Dit kan zowel met gewasbeschermingsmiddelen of bijvoorbeeld door verhitting gebeuren.
zaadopslag	Kieming van zaad van onkruid of een cultuurgewas, op een plaats waar ze ongewenst is.
zaai/zaad- resp. pootgoedontsmettingsmiddel	Middel waarmee zaaizaad, resp. pootgoed behandeld wordt ter bestrijding of ter voorkoming van infectie door schadelijke organismen die in en/of op het zaad of pootgoed zitten.
zaaibedbereiding / plantbedbereiding	Het tot de zaaidiepte los en fijn maken van de grond zodat gunstige omstandigheden ontstaan voor de kieming van zaaizaad of het uitlopen van verspeende planten, bollen, knollen of wortelstokken
zaaivoor	In het zaaibed getrokken geul om het zaaizaad in te leggen
zichtbaar residu	De met het oog waarneembaar (voor verkoop hinderlijke) resten van een gewasbeschermingsmiddel op (delen van) het gewas.
ziektewerende grond	Grond waarop een gewas niet of slechts weinig ziek wordt doordat het betrokken pathogeen er niet of slechts matig in tot ontwikkeling kan komen.
ziftmaat	Bolomvang, maat waarmee bollen of knollen op omvang kunnen worden geselecteerd.
zwartstrook	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een strook grond waarop geen planten groeien. 2. In de fruitteelt de strook grond onder de bomen waar geen andere planten groeien.